

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/259/2012
Identifikačné číslo spisu:	1210229171
Dátum vydania rozhodnutia:	21.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Turza
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1210229171.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Ing. E., nar. X. augusta XXXX, bytom H., adresa na doručovanie TOPTREND, P.O.Box 72, Bratislava 1, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Sirankom, Vajnorská 89, Bratislava, proti odporkyni G.j, nar. X. júna XXXX, bytom L., o zníženie výživného na plnoleté dieťa s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 20 C 146/2010, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2012, sp. zn. 3 Co 196/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 11. januára 2012 č.k. 20 C 146/2010-244 zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. júna 2005, č.k. 17 Nc 66/01-761 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. novembra 2008, č.k. 11 CoP 132/08-78, ktoré rozhodnutie malo nadobudnúť právoplatnosť dňa 31. decembra 2008 tak, že je povinná platiť výživné vo výške 30% životného minima na plnoletú odporkyňu od 8. septembra 2002 do 17. marca 2007, vždy do 15-ho dňa v mesiaci k rukám odporkyne, s odkladom plnenia výživného do času nadobudnutia právoplatnosti a účinnosti rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 14 C 85/2008 o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a úspešnej odporkyni náhradu trov dovolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal, keďže jej žiadne nevznikli a ani si ich neuplatnila. Mal za to, že navrhovateľka sa domáhala zníženia výživného na plnoleté dieťa za obdobie, ktoré predchádza právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým bola určená jej vyživovacia povinnosť voči odporkyni a predtým ako bol na súd podaný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti (9. decembra 2010). Ďalej mal za to, že zákon o rodine umožňuje zmeniť súdne rozhodnutie o výživnom, ak sa zmenili pomery, keď relevantnosť zmeny pomerov sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v konaní, ktoré sa týkalo predchádzajúceho rozhodnutia. Súd však

nemôže opätovne v rámci konania o zníženie resp. zrušenie vyživovacej povinnosti preskúmať správnosť či nesprávnosť skoršieho rozhodnutia a prípadnou zmenou skoršieho rozsudku nemožno účastníkom tvrdenú nesprávnosť pôvodného rozhodnutia ani naprávať. Ak sa navrhovateľka domáhala zníženia výživného za uvedené obdobie, prihladiac k právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia, bolo treba jej návrh ako neodôvodnený (bez ďalšieho) zamietnuť.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. mája 2012 sp. zn. 3 Co 196/2012 zmenu návrhu navrhovateľky spočívajúcu v jeho rozšírení o eventuality petit ohľadne zrušenia jej vyživovacej povinnosti k odporkyni s účinnosťou odo dňa 7. júna 2004, prípadne zníženia vyživovacej povinnosti na sumu 30% životného minima od 18. marca 2007 nepripustil, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil s tým, že odporkyni nárok na náhradu trov konania podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. nepriznal, pretože aj keď navrhovateľka zavinila zastavenie konania podaním návrhu vo veci právoplatne rozhodnutej a bola by povinná nahradiť trovy konania odporkyni, tieto tejto nevznikli. Mal za to, že výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu a zároveň pripustenie požadovanej zmeny návrhu by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania (§ 6 O.s.p.) a preto zmenu návrhu podľa § 95 ods. 2 veta prvá O.s.p. nepripustil. Ďalej mal za to, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 17 Nc 66/01-761 zo dňa 14. júna 2005, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP 132/08-78 zo dňa 25. novembra 2008, právoplatným dňa 27. decembra 2010, bola navrhovateľke určená vyživovacia povinnosť voči odporkyni v sume 3 000,- Sk mesačne počnúc dňom 8. septembra 2002 a zročné výživné za obdobie od 8. septembra 2002 do 31. mája 2005 v celkovej sume 98 300,- Sk jej bolo povolené splácať v mesačných splátkach po 3 000,- Sk, spolu s bežným výživným počnúc mesiacom august 2005 pod následkom straty výhody splátok, z čoho je zrejmé, že o výške vyživovacej povinnosti navrhovateľky k odporkyni za obdobie od 8. septembra 2002 do 17. marca 2007, (za ktoré sa navrhovateľka domáhala zníženia vyživovacej povinnosti) už bolo právoplatne rozhodnuté. Právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 17 Nc 66/01-761 zo dňa 14. júna 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP 132/08-78 zo dňa 25. novembra 2008 tak predstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre konanie o návrhu na opätovné určenie výšky vyživovacej povinnosti za obdobie od 8. septembra 2002 do 17. marca 2007. Nakoľko prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. d/ O.s.p. zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p. konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka, ktorá navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil uznesenie odvolacieho a rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/, g/ O.s.p., konanie je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Mala za to, že prvostupňový súd tým, že jej návrh zamietol a odvolací súd tým, že síce rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil, ale konanie zastavil, jej odňali možnosť konať pred súdom. Ďalej mala za to, že právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 17 Nc 66/01-761 zo dňa 14. júna 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP 132/08-78 zo dňa 25. novembra 2008 nie je prekážkou veci právoplatne rozhodnutej pre konanie o jej návrhu ako to tvrdí vo svojom rozhodnutí odvolací súd, pretože tvrdenie odvolacieho súdu ohľadom nadobudnutia právoplatnosti uvedeného rozhodnutia 31. augusta 2008 nezodpovedá skutočnosti a toto nebolo právoplatné ani v čase podania návrhu navrhovateľky na súd (právoplatnosť nadobudlo podľa oznámenia Okresného súdu Bratislava II 27. decembra 2010), pričom ďalšou skutočnosťou je, že doposiaľ jej nebolo doručené ani opravné uznesenie súdu so správnym znením dátumu právoplatnosti a vykonateľnosti. O prekážku veci právoplatne rozhodnutej nejde aj z dôvodu, že právoplatnosťou rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom nedochádza k prekážke právoplatne skončenej veci, keď k zmene rozhodnutia o výživnom môže dôjsť od zmeny pomerov, teda prípadne s účinnosťou pred podaním návrhu. Ďalej mala za to, že identicky procesne pochybil aj Okresný súd Bratislava II, ktorý svoje rozhodnutie, ktorým zamietol jej návrh odôvodnil tým, že sa domáhala zníženia výživného na dieťa za obdobie, ktoré predchádza právoplatnosti rozhodnutia súdu. Ďalej mala za to, že

súdy nižších stupňov ju ako nie právnik a právnikom nezastúpenú nepoučili (§ 5 O.s.p.), nevyzvali, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné znenie petitu podania doplnila alebo opravila tak, aby zodpovedal predpísanému zneniu v zmysle platnej právnej úpravy. Ďalej mala za to, že návrh nebol po vylúčení na samostatné konanie pridelený do správneho oddelenia „P“, ale v rozpore s rozvrhom práce do oddelenia „C“ a vec preto nedostal na konanie zákonný sudca.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal, či najskôr či dovolanie je prípustné, pretože podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predjednávanej veci je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdному dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľkou napadnuté uznesenie nevykazuje znaky uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. a preto nemožno vyvodiť prípustnosť dovolania z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia (§ 242 ods. 1 O.s.p.), ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd na skúmanie prípustnosti dovolania len podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti konať pred súdom, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Pre záver o prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) odvolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania podľa § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila, a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z vymenovaných väd je v dovolaní vyslovene namietaná vada podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec.

O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav (vymedzený žalobným petitom) vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie, teda či vystupujú na strane navrhovateľa alebo odporcu. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 17 Nc 66/01-761 zo dňa 14. júna 2005 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP 132/08-78 zo dňa 25. novembra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. decembra 2010 bola navrhovateľke určená vyživovacia povinnosť voči odporkyni v sume 3000,-Sk mesačne počnúc dňom 8. septembra 2002 a zročné výživné za obdobie od 8. septembra 2002 do 31. mája 2005 v celkovej výške 98 300,- Sk jej bolo povolené splácať mesačne v splátkach po 3 000,- Sk spolu s bežným výživným počnúc mesiacom august 2005, pričom v tomto konaní vystupovali tí istí účastníci konania ako v konaní 20 C 146/2010, spor sa týkal toho istého nároku t.j. určenia vyživovacej povinnosti na dieťa G. aj za obdobie od 8. septembra 2002 do 17. marca 2007, vychádzajúc z rovnakých skutkových tvrdení.

Tieto konštatovania možno preto zhrnúť tak, že právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 17 Nc 66/01 zo dňa 14. júna 2005 tvorí prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre nový návrh v konaní sp. zn. 20 C 146/2010. Z uvedeného dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že súdy nižších stupňov v danom prípade navrhovateľke neodňali možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p., (aj keď prvostupňový súd nesprávne návrh zamietol) pretože existencia prekážky veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, na ktorý súd kedykoľvek za konania prihliada a bola preto dôvodom na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu a na zastavenie konania (§ 103, § 104 ods. 1, § 221 ods. 1 písm. d/, § 221 ods. 2 O.s.p.).

V súvislosti s uvedeným, k námietke dovolateľky týkajúcej sa možnosti zmeny rozhodnutia o výživnom na dieťa od zmeny pomerov, teda prípadne aj s účinnosťou pred podaním návrhu, dovolací súd uvádza, že zmena rozsudku podľa § 163 ods. 1 O.s.p. nie je možná spätne bez obmedzenia, teda aj za obdobie pred vyhlásením pozmeňovaného rozsudku (Cpj 13/84), v tomto prípade rozsudku odvolacieho súdu č.k. 11 CoP 132/08-78.

Pokiaľ dovolateľka namietala, že nemožno uvažovať o prekážke veci právoplatne rozhodnutej, keďže jej doposiaľ nebolo doručené opravné uznesenie so správnym znením dátumu právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia 17 Nc 66/01 dovolací súd uvádza, že súdne rozhodnutie nadobúda právoplatnosť zo zákona a preto skutočnosť, že na rozhodnutí bola nesprávne vyznačená právoplatnosť

a vykonateľnosť, nemá pre nadobudnutie právoplatnosti a vykonateľnosti význam (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20 Cdo 2376/2008). To, že rozsudok je právoplatný a vykonateľný sa len osvedčuje vyznačením jeho právoplatnosti a vykonateľnosti na prvopise rozhodnutia podľa § 62 vyhl.č. 543/2005 Z.z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy opravné uznesenie sa v prípade nesprávneho vyznačenia nevydáva, keďže vzhľadom na uvedené nejde o prípad, kedy súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní ako aj iné zrejme nesprávnosti podľa § 164 O.s.p.

Ďalej dovolateľka namietala, že sudy ju ako nie právnik a právnikom nezastúpenú osobu nepoučili (§ 5 O.s.p.), nevyzvali ju ako účastníčku, aby v súdom stanovenej lehote nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné znenie petitu podania doplnila alebo upravila tak, aby zodpovedal predpísanému zneniu v zmysle platnej právnej úpravy.

Podľa § 5 ods. 1 O.s.p. sudy poskytujú prípadne svojich úloh účastníkov v občianskom súdom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

Podľa § 43 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo upravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Poučovacia povinnosť súdu je jedným zo základných predpokladov práva na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, resp. podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Citácia uvedeného ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p. jednoznačne definuje, že poučenie súdu sa môže týkať iba procesných práv a povinností. Ustanovenie § 43 ods. 1 O.s.p. je vo vzťahu k nemu ustanovením špeciálnym a aplikuje sa iba v tých prípadoch, ak podanie účastníka nespĺňa základné predpoklady, ktoré zákon pre všeobecné podanie či podanie konkrétneho druhu ustanovuje. Ak by však nesprávnosť, neúplnosť či nezrozumiteľnosť podania spočívala vo svojej podstate v hmotnoprávných otázkach, súd nemôže v uznesení podľa § 43 ods. 1 O.s.p. uviesť, ako treba opravu a doplnenie vykonať, pretože by išlo o poučenie o otázkach hmotného práva. Z toho dôvodu sudy nižších stupňov tým, že nepoučili navrhovateľku o správnom znení petitu jej návrhu, ktorý by jej priniesol úspech vo veci, neodňali jej tým možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd konštatuje, že aj pri zistení procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba vziať na zreteľ, že zrušenie rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nesmie byť nikdy samoučelné a musí byť vždy spojené s možnosťou nápravy pochybenia, ktoré bolo dôvodom zrušenia, t.j. s umožnením realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania, čo v prejednávanej veci vzhľadom na prekážku veci právoplatne rozhodnutej a povinnosť súdov nižšieho stupňa na ňu zo zákona prihliaďnuť a konanie zastaviť, nie je možné v prípade zrušenia rozhodnutí nižších súdov dosiahnuť.

Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkou dovolateľky, že jej návrh nebol po vylúčení na samostatné konanie pridelený do správneho registra P, ale v rozpore s rozvrhom práce do nesprávneho registra C a vec preto nebola pridelená na konanie zákonnému sudcovi.

Procesný postup, v ktorom o veci účastníka nerozhodol zákonný sudca resp. súd zriadený v súlade so zákonom, je nezlučiteľný s garanciami vyplývajúcimi z článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s článkom 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach (III. ÚS 116/96, IV. ÚS 161/08, IV. ÚS 191/08) pojem zákonného sudcu vykladá tak, že je ním sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na funkciu sudcu, bol pridelený alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, ktorého funkcia nezanikla a ktorý bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelennej veci (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov.

Podľa § 3 ods. 3 veta prvá zák. č. 757/2004 Z.z. o sudcoch a prísediacich zákonný je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie o rozhodovaní o prejednávanej veci.

Podľa § 51 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom, samosudcom a súdnym úradníkom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia veci.

Podľa § 112 ods. 2 O.s.p., ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

Podľa prílohy 1. bod II časť B. písm. h/ vyhl.č. 543/2005 Z.z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy účinného v čase vylúčenia veci na samostatné konanie, do súdneho registra občianskoprávných vecí „C“ sa zapisuje i návrh na určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti voči plnoletým osobám.

V zmysle § 152 ods. 2 veta prvá až tretia citovanej vyhlášky, ak je vec vylúčená na samostatné konanie v iných než trestnoprávných veciach, zapíše sa do súdneho registra toho senátu alebo samosudcu, ktorý rozhodol o jej vylúčení; to neplatí, ak vylúčená vec predstavuje agendu, ktorej vybavovaním je podľa rozvrhu práce poverený iný senát alebo samosudca. V takom prípade sa vec pridáva náhodným výberom. Vylúčená vec sa vedie pod novou spisovou značkou.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 29. decembra 2010 č.k. 28 P 421/2010-91 vylúčil podľa § 112 ods. 2 O.s.p. návrh navrhovateľky vo veci samej a návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v časti o zníženie vyživovacej povinnosti k plnoletej G. na samostatné konanie z toho dôvodu, že v návrhu na začatie konania sa uvádzali veci, ktoré sa na spojenie nehodia, keďže sa navrhovateľka v ňom domáhala aj zníženia vyživovacej povinnosti na maloletého G. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že následne bola vec správne 31. decembra 2010 po pridelení náhodným výberom sudkyňi vybavujúcej občianskoprávnú agendu zapísaná pod novou spisovou značkou 20 C 146/2010 do súdneho registra „C“ v zmysle citovaných ustanovení vyhl. č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy, keďže inštrukcia ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 8510/2003-41 o súdnom registri a jeho vedení, na ktorú poukazuje rozvrh práce Okresného súdu Bratislava II na rok 2010 v článku I. výkon súdnictva bola zrušená ku dňu 2. januára 2006.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval za dôvodnú dovoláciu námietku navrhovateľky podľa § 237 písm. g/ O.s.p., keďže vec bola zapísaná do správneho súdneho registra „C“ a vo veci následne konala zákonná sudkyňa v zmysle rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava II na rok 2012.

Dovolací súd ďalej konštatuje, že ak by aj na súde vecne a miestne príslušnom prejednal a rozhodol vec starostlivosťou o maloletých samosudca, ktorý podľa rozvrhu práce rozhoduje občianskoprávne spory, nebola by účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a ani by nerozhodoval súd nesprávne obsadený podľa § 237 písm. g/ O.s.p., pretože z rozdielnosti povahy prejednávaných občianskoprávných vecí a vecí starostlivosťou o maloletých nevyplýva rozdielnosť procesných práv účastníka a možnosti ich realizácie (R 99/1999).

Ďalšie námietky navrhovateľky, že konanie súdov nižšieho stupňa je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.), samotné ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnúť

rozhodnutie vecne preskúmať a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže ustanovenie § 237, § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 196/2012 zo dňa 31. mája 2012 nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

V dovolacom konaní vzniklo odporkyni právo na náhradu trov dovolacieho konania proti dovolateľke, ktorá úspešná nebola (§ 243d ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní návrh na ich priznanie nepodala (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.